

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA PLUMLOV, okres Prostějov, příspěvková organizace
Rudé armády 300
798 03 PLUMLOV**

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Školní rok 2024/2025

**Školní rok: 2024/2025
Školní metodik rizikového chování: Mgr. E. Vopalecká
Ředitelka: Mgr. S. Zapletalová**

OBSAH

Úvod	3
1 Základní údaje	4
1.1 Charakteristika školy	4
2 Analýza	5
2.1 Strategie prevence rizikového chování	5
2.2 Organizační opatření	10
3 Cíle	13
3.1 Dlouhodobé cíle	13
3.2 Krátkodobé cíle na aktuální školní rok 2024/2025	17
Přílohy	

Úvod

Tento MPP vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j.: 21291/2010-28, který zahrnuje do prevence rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
6. školní šikana
7. kyberšikana a další formy kybernetické agrese
8. homofobie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
14. krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí z vnějšího i vnitřního prostředí
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
21. hazardní hraní
22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS
23. Příloha Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.docx
24. psychická krize/ duševní onemocnění žáka
25. sebevražedné chování

Cílem minimálního preventivního programu školy je formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice a zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí. Takto formovaná osobnost žáka si bude vážit svého zdraví, bude umět kvalitativně nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Minimální preventivní program v sobě zahrnuje školní i mimoškolní výchovné a vzdělávací působení na žáka. Program je určen pro žáky 1. - 9. ročníku Základní školy Plumlov, definuje cíle krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé, prostředky k dosažení cílů, základní úkoly a postupy. Je vypracován variabilně, tak aby mohl být v průběhu školního roku doplněn.

1 Základní údaje

Jméno ŠMP: Mgr. Eva Vopalecká
IČ organizace: 65765478
Název organizace: Základní škola Plumlov, okres Prostějov, příspěvková organizace
Ředitelka: Mgr. Simona Zapletalová
Adresa školy: Rudé armády 300
798 03 Plumlov
Zřizovatel: město Plumlov

Počet tříd a žáků v jednotlivých ročnících

	Počet tříd	Počet žáků
1. ročník ZŠ	2	36
2. ročník ZŠ	2	34
3. ročník ZŠ	2	48
4. ročník ZŠ	2	36
5. ročník ZŠ	1	25
6. ročník ZŠ	2	47
7. ročník ZŠ	2	43
8. ročník ZŠ	2	35
9. ročník ZŠ	2	34
celkem	17	338

Počet žáků zahrnuje i 13 žáků s OMJ.

1.1 Charakteristika školy

Školu navštěvují žáci z okolních obcí (Ohrozim, Vícov, Hamry, Prostějovičky, Krumsín, Žarovice, Soběsuky, Mostkovice, Drahaný, Otínoves a další). Začátek vyučování je 7.30. Základní školu navštěvují děti z Dětského domova. Počet pedagogických pracovníků na škole v letošním školním roce je 25 učitelů.

V budově základní školy je umístěna školní družina a školní jídelna. Školní družina pracuje v 5 třídách s plně naplněnou kapacitou 140 žáků. Nabízíme i tzv. ranní družinu (6,30-7,15 hod), pro žáky 1. – 5. třídy, kterým přijíždí autobus v časných hodinách. Školní budova je bezbariérová, v budově je výtah.

2 Analýza

Preventivní program školy je vypracováván zejména na základě diskuzí s vedením školy a učitelským sborem, se speciálními pedagogy, dále pak na základě sledování výskytu rizikového chování v uplynulém školním roce a evaluaci jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce.

Mimo školního metodika prevence na škole působí speciální pedagog, výchovný poradce a 16 asistentů pedagoga.

Na realizaci PPRCH ve škole se podílí celá sborovna. Role a kompetence, zodpovědnost je vymezena a stanovena jejich náplní práce.

2.1 Strategie prevence rizikového chování

a/ oblast školního vyučování

V tomto školním roce škola pracuje ve všech ročnících č.j. ZŠPLU 420/2022 podle Školního vzdělávacího programu – Otevíráme cestu pro vstup do života všem. Školní družina pracuje podle programu „Korálky poznání“.

V rámci prevence školní neúspěšnosti byla vypracována strategie jejího předcházení. Probíhá inovativní výuka v rámci projektu OP JAK.

Žáci s OMJ jsou vzděláváni v jejich kmenových třídách. Všichni žáci s OMJ jsou s rozdíly schopni běžné komunikace v ČJ. Od 7. - 9. ročníku mají žáci s OMJ ČJ jako druhý cizí jazyk.

Přístup k žákům, klima a vybavení školy směřuje k tvorbě podporujícího a podnětného prostředí pro žáky i zaměstnance, vedoucího k rozvoji jejich fyzického, kognitivního, emočního, sociálního a duchovního potenciálu (wellbeing). Dále pak přístup k žákům, klima školy směřuje ke genderové rovnosti, předchází předsudečnému chování.

Primární prevenci na I. stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě.

Primární prevence na II. stupni je velmi náročná na koordinaci, jelikož se s tématy prevence pracuje zejména v předmětech přírodopis, výchova ke zdraví, výchova k občanství a chemie, jejich celková časová dotace je uvedena v samostatné příloze MPP. Je důležité, aby se témata nepřekrývala, vyučující jednotlivých předmětů spolupracují, aby žáci nebyli přesyceni těmito informacemi.

Volíme věkově přiměřené, různorodé a aktivizující metody.

Metody práce: rozhovor, diskuse, výklad, komunitní kruh, hry, skupinové práce, metody kritického myšlení, práce s médii, kooperativního učení, dramatizací a jiných interaktivních metod nebo lze využít materiály školy z oblasti primární prevence.

Velký důraz je kladen na vzájemnou spolupráci mezi žáky různých ročníků. Má to pozitivní vliv na zlepšování vztahů mezi žáky.

b/ oblast mimo školní vyučování

Všechny prostory pro volný pohyb žáků (včetně a šaten) jsou o přestávkách pod pedagogickým dohledem. Při výkonu pedagogického dohledu se pedagogičtí pracovníci zaměřují na místa, kde může nejpravděpodobněji dojít k rizikovému chování.

V rámci povinných třídnických hodin dochází k rozvoji komunikace a odstraňování bariér mezi žákem a učitelem. Klademe důraz na pozitivní motivaci žáků k životu, vzdělání, kamarádství.

V aktuálních hlášeních školního rozhlasu dostávají žáci informace o novinkách na škole. Jsou zde vyhlášovány výsledky školních i mimoškolních soutěží, důležité akce a zajímavé pozvánky.

Žáci mají v hodinách informatiky a v zájmových útvarech přístup do ICT učebny, využívají mobilní učebny, sdílené notebooky, tablety. Žáci jsou seznámeni s pravidly pro správné užívání internetu. Žáci mají v průběhu výuky zakázán přístup na sociální síť. Žáci mají zakázáno používat mobilní telefony po celou dobu pobytu v prostorách školy včetně školních akcí pořádaných mimo prostory školy. Žáci mohou používat mobilní telefony pouze v případě, že jsou k tomu vyzváni vyučujícími a pouze pro práci přímo související se vzděláváním.

c/ zájmové útvary

Za velmi důležitou považujeme možnost trávit volný čas dětí a mládeže v prostředí kolektivu, kde je vyloučena možnost kontaktu s návykovými látkami a kde je vhodně formován hodnotový systém mladého člověka. Nabídkou zájmových útvarů ukazujeme žákům, jak lze vhodně trávit volný čas. Ve škole pracují také kroužky vedené jinými organizacemi, kdy škola poskytuje prostory pro realizaci kroužku.

V letošním školním roce 2024-2025 na škole pracují tyto zájmové útvary:

ZÁJMOVÉ KROUŽKY

Tvořivá dílnička	K. Malčíková	pondělí	13.00 - 14.30
Tvořivá dílnička	J. Zapletalová	pondělí	13.00 - 14.30
Matematické hry	J. Zapletalová	čtvrtek	12.30 - 13.15
Badatelský kroužek	H. Finsterlová	čtvrtek	13.00 - 14.30
Sborový zpěv	G. Jančíková	úterý	13.00 - 13.45
Konverzace v angličtině	T. Křupková	středa	13.15 - 14.00
Zábavná angličtina	E. Vránová	čtvrtek	12.20 - 13.00
Náboženství	P. Barbořák	čtvrtek	12.15 - 13.00
Deskové hry	J. Weberová	pátek	13.00 - 14.30
Chemický kroužek	M. Linney	středa	13.30 - 15.00
Matematický kroužek	M. Linney	čtvrtek	13.15 - 14.00
Angličtina pro 5. třídy	E. Vopalecká	pondělí	12.10 - 12.50
Florbal	Š. Zapletalová	pondělí	15.00 - 16.00
Florbal	Š. Zapletalová	úterý	15.00 - 16.00
Začínáme se švihadly	M. Buriánková	pátek	13.15 - 14.00
Taneční kroužek	externí firma	pondělí	13.00 - 13.45
Karate	externí firma	úterý	13.30 - 14.15
Gymnastika	externí firma	středa	15.00 - 15.45

d/ jednorázové školní akce pro žáky

Název akce:	Termín:	Popis:	Odpovídá:
Školička nanečisto – budoucí 1. ročník	Květen 2025	Seznámení rodičů a pedagogů, navázání pozitivní spolupráce, seznámení žáků	Třídní učitelé 1. třídy
Seznamovací pobyt žáků 6. ročníků	Září 2024	Navázání pozitivní spolupráce v novém kolektivu, seznámení žáků s třídním učitelem	Třídní učitelé 6. tříd
Šipkovaná	Září 2024	Zábavné odpoledne pro žáky a rodiče s úkoly v prostorách a blízkém okolí školy	Jana Zelená, celá sborovna
Sportovní den	Září 2024	Sportovní dopoledne zaměřené na plnění odznaku OVOV	Učitelé Tv
Info day	Září 2024	Den zaměřený na prohlubování klíčových digitálních kompetencí	Učitel Inf, TU
Exkurze Osvětim	Září 2024	Připomenutí hrůz II. světové války	TU
Burza práce a vzdělávání	Září 2024	Nabídka středních škol	výchovný poradce, TU
Planeta Země 3000	Říjen 2024	Naučný program	Učitel Z
Bílá pastelka	Říjen 2024	Charitativní sbírka na nevidomé a zrakově postižené. Život s handicapem.	M. Švédová / školní parlament
Třída jako místo, kam chodím rád	Říjen 2024	Preventivní program zaměřený na dobré vztahy ve třídě, spolupráce s PPP Prostějov, 3. třídy	ŠMP
Projekt 72 hodin	Říjen 2024	Dobrovolnictví, spolupráce s městem	S. Zapletalová T. Polák
Diskotéka	Prosinec 2024	Starší žáci organizují zábavné taneční odpoledne pro své mladší spolužáky	Třídní učitelé 9. ročníků
Mikulášská nadílka	Prosinec 2024	Tradiční odměna pro mladší děti	I. stupeň, Klubové zařízení Plumlov
Vánoční besídka	Prosinec 2024	Každoroční vánoční besídky v rámci tříd s rozdáváním dárečků, hrami a soutěžemi, posilování vztahů mezi žáky	Všichni třídní učitelé
Květinový den	Květen 2025	Prevence rakoviny	Metodik prevence
Ponožkový den	Březen 2025	Seznámení dětí s Downovým syndromem	Školní parlament
Lesní pedagogika	Duben 2025	Projektové vyučování pro 7. třídy v lesním ekosystému s lesním pedagogem	třídní učitelé

Návštěvy divadla v Prostějově	Průběžně	Povinné divadelní představení pro všechny žáky školy	Učitelé Čj
Zdravé zuby	Jaro 2025	Prevence zubního kazu, ústní hygiena	Učitelé I. stupně
Sběrový týden	Říjen 2024 Duben 2025	Ekologické myšlení, třídění odpadu, spolupráce s veřejností a MÚ	Školník
Pít alkohol není hrdinství	Jaro 2025	Prevence zneužívání alkoholu pro 8. třídy: KHS	ŠMP
Buď HIV negativní, chraň si svůj život	Jako 2025	Preventivní program zaměřený na zdravý a bezpečný sexuální život pro 9. ročníky: KHS	ŠMP
Předškolák	Jaro 2025	Spolupráce učitelů MŠ a speciálního pedagoga pro budoucí prvňáčky	Mgr. J. Zelená
Preventivní programy pro žáky	Průběžně	Prevence rizikového chování, dle aktuální nabídky či potřeby	ŠMP
Školní výlety a vycházky do okolí	Průběžně	pohyb jako přirozená součást života, život v kolektivu, reakce v zátěžových situacích, na I. stupni součást výuky prvouky, vlastivědy a přírodovědy, na II. stupni součást výuky přírodopisu, výchovy ke zdraví, zeměpisu	Učitelé I. a II. stupně
Okresní sportovní soutěže	Průběžně	Sport důležitá součást zdravého životního stylu	Učitelé TV
Dopravní výchova	celoročně	Bezpečnost chování v dopravě	TU

e/ celoškolské projekty

Celoškolský projekt podporuje spolupráci žáků napříč třídami a napříč ročníky. Žáci se navzájem poznávají a dokáží spolupracovat starší s mladšími. Je to důležitý prvek prevence šikany mezi žáky.

Připravované projekty: 72. hodin, Den Země, Škola bez nikotinu, 110. výročí školy

f/ školní parlament

Parlament je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy, svoji činnost zahájil již v roce 2004. Žáci se zde učí formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat svoje názory, naslouchat druhým, diskutovat o problémech. Zástupci jednotlivých tříd 6. -9. ročníku se pravidelně scházejí a prezentují zájmy třídy i napříč ročníky, nové nápady, návrhy ale i kritické připomínky.

g/ odborné přednášky

Přednášky a semináře externími odborníky pro žáky budou probíhat nejen dle již naplánovaných akcí ale také dle aktuální nabídky. Soupis přednášek a seminářů bude součástí čtvrtletních zpráv metodika a závěrečné zprávy na konci školního roku.

h/ pedagogická diagnostika stavu prevence na škole

Diagnostika bude probíhat aktuálně, podle situace ve škole.

2.2 Organizační opatření

a/ konzultační hodiny, schránka důvěry, nástěnka prevence

Konzultační hodiny pro žáky a rodiče, každé pondělí 13.30-14.30 (kabinet přírodopisu). Po předchozí domluvě je možné domluvit individuální termín schůzky.

Žáci i rodiče mohou využívat internetovou adresu metodika prevence: vopalecka@zsplumlov.cz

Nástěnka prevence – informace o šikaně, gamblerství, kriminalitě, dětských právech, důležité kontakty na anonymní či neanonymní odbornou pomoc.

Schránka důvěry, I. patro nového schodiště + schránka důvěry online.

Webová aplikace Nenech to být.

b/ další vzdělávání preventisty a pedagogických pracovníků:

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci prevence rizikového chování probíhá dle plánovaného harmonogramu a aktuální nabídky a finančních možností školy. Metodik se pravidelně účastní akcí pořádaných okresním metodikem prevence.

c/ aktivity pro rodiče, které podporují spolupráci rodiny a školy

Spolupráce s rodiči bude probíhat v rámci třídních schůzek a konzultací. Rodiče budou informováni o všech preventivních akcích a problémech na škole. Škola patří do sítě škol Rodiče vítání.

Další aktivity pro rodiče:

- webové stránky školy
- konzultační hodiny metodika prevence
- seznámení rodičů s ŠPP v rámci třídních schůzek
- nabídka propagačních materiálů z oblasti prevence
- školní zpravodaj /novinky ze života školy/
- seznámení rodičů s postupem školy v případě problémů žáka s rizikovým chováním
- seznámení rodičů s pravidly používání bezpečného internetu a mobilního telefonu, AI
- seznámení rodičů se školním řádem
- šipkovaná
- školní ples
- den otevřeného vyučování v 1. třídách

Učitelé nabízejí rodičům možnost individuální konzultace. Rodiče mají možnost navštívit výuku, mohou se zapojit při mimoškolních akcích.

d/ spolupráce metodika prevence s dalšími pedagogickými pracovníky

Vyučující jsou informováni o nových trendech, postupech a aktuální situaci v oblasti prevence sociálně patologických jevů na škole. Informace jsou předávány na pedagogických radách a aktuálně na dílčích poradách učitelů. Preventista poskytuje odborné rady a prezentuje nabídky dalšího vzdělávání v oblasti prevence. Spolupráce a činnost učitelů spočívá ve tvorbě pozitivního sociálního klimatu a včasné diagnostice rizikového chování, tvorbu výchovných plánů. Zejména se jedná o spolupráci s třídními učiteli – pozornost zaměřená na problematiku skupiny žáků nebo jednotlivce, odhalování projevů rizikového chování mezi žáky – soustředit se zejména na problematiku šikany, zneužívání sociálních sítí, ochranu osobních údajů. Další zaměření spolupráce s třídními učiteli je v oblasti předcházení školní neúspěšnosti – včasné odhalení, nastavení práce vedoucí k zlepšení. Dále sledovat často opakující se krátkodobé absence žáků – prevence záškoláctví. Spolupráce s rodiči žáků s tendencí vyhýbat se školní docházce - v problematických případech možnost vyžádání lékařského potvrzení, spolupráce s OSPOD.

Metodik se pravidelně účastní veškerých pohovorů s problémovými žáky a jejich rodiči. O všech jednáních vede písemné protokoly, které jsou součástí jeho dokumentace.

e/ spolupráce s Pedagogicko – psychologickou poradnou , policií ČR, krajským metodikem prevence a dalšími institucemi (dle potřeby)

f/ školní poradenské pracoviště

- vedoucí ŠPP speciální pedagog Mgr. Jana Zelená, členové: výchovný poradce ZŘŠ Mgr. Tomáš Polák, ŠMP Mgr. Eva Vopalecká

g/ prezentace Preventivního programu školy

PPŠ je prezentován na webových stránkách školy, rodiče jsou informováni na třídních schůzkách a ve školním zpravodaji. Kopie jsou uloženy u preventisty, ředitele a jsou součástí školního řádu a ŠVP.

h/ tematické zaměření třídnických hodin

Zaměření třídnických hodin v tomto školním roce je plně v kompetenci třídního učitele. Třídní učitel zpracuje plán svých třídnických hodin dle potřeb a zralosti svých žáků. V tomto školním roce bude kladen důraz na vytváření zdravých vrstevnických vztahů, prevenci agrese a na tvorbu pozitivního klima ve třídě.

TU 3. tříd dle programu Zpátky v čase. Program je celoroční, zpracován Dobronauty - spolupráce psychologů a vývojářů her. Je ucelený, pro žáky atraktivně zpracovaný a interaktivně vede žáky k předcházení agrese, motivuje k správnému a kamarádskému chování, posiluje zdravé jednání a komunikaci mezi žáky, směřuje k dosažení zdravého klima ve třídě.

TU 7. - 9. tříd zaměří své třídnické hodiny na prevenci vzniku závislosti na nikotinu v rámci projektu SZÚ Škola bez nikotinu.

Třídnické hodiny probíhají nepravidelně, minimálně 2 x měsíčně.

Na 1. stupni probíhají třídnické chvílky, TU využívá k práci s kolektivem vhodné předměty.

i/ financování prevence

Financování přednášek pro žáky bude hrazeno z provozního rozpočtu školy a z příspěvku Klubu rodičů při ZŠ Plumlov.

3 Cíle

3.1 Dlouhodobé cíle

a) Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog
- oddálit první kontakt s návykovými látkami
- podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti
- aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají reálný obraz „světa drog“ – znají negativa i pozitiva OPL
- počet experimentů s drogou je na nízké úrovni
- ve škole je zdravé motivující prostředí, utvářené za pomoci žáků, vycházející z jejich nápadů a potřeb
- žáci vyhledávají pravidelné zájmy a činnosti mimo školu
- škola za spoluúčasti žáků pořádá zábavné akce, výlety, exkurze, mimoškolní aktivity
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice
 - s učiteli
- žáci jsou dobře informováni a vědí na koho se v případě potíží obrátit

b) Prevence šikany, posilování a rozvoj mezilidských vztahů

Cíle:

- předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám
- předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života
- vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy
- podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové
- zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (dohled)
- účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT
- šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných
 - ideologiích, sektách, náboženstvích.

Ukazatele úspěchu:

- mezi žáky nebudou šikana
- žáci mají zdravé sebevědomí a pozitivní přístup k okolí a ostatním

- žáci samostatně myslí a rozhodují se, otevřeně říkají svůj názor, jsou tolerantní
- žáci mají zájem a potřebu pospolitosti třídy (výlety) na půdě školy panuje důvěrná a bezpečná atmosféra
- žáci mají zájem o různá náboženství a kultury
- žáci mají dostatek informací a znají rizika extremistických organizací, ideologií, sekt
- žáci jsou ochotni řešit své konflikty a nedorozumění dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení

c) *Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, Prevence sexuálního zneužívání a týrání, sexuální výchova*

Cíle:

- předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím
- nechráněného styku, pohlavním nemocem.
- předcházet rizikům předčasného sexuálního života
- posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska
- předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – péče o své tělo
- předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie,
- sexuálního zneužívání, pornografie, znásilnění.
- sexuální výchova jako přirozená složka vzdělání
- podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první
- vztahy - lásky, růst a změny sekundárních pohlavních znaků)

Ukazatele úspěchu:

- žáci lépe rozumí svým citům a tělesným změnám
- žáci dokáží říci NE a umějí ho i přijmout – asertivní jednání
- žáci dokáží rozlišit pozitiva a negativa sexuálního jednání (fyzická a psychická stránka)
- žáci k sexu zaujmají zodpovědný postoj – znají rizika i pozitiva
- žáci dávají přednost dlouhodobým vztahům postavených na lásce, partnerství a přátelství
- žáci mají kladný postoj k obecně uznávaným hodnotám – rodina, mateřství, láska
- žáci se orientují v problematice sexuální výchovy, vědí, na koho se obrátit
- s problémy
- žáci mají zájem o návštěvy odborníků, mají potřebu diskutovat o problematice
- s učiteli

d) *Prevence kriminality a delikvence, právní odpovědnost*

Cíle:

- vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence
- vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se
- děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí oběť)

- podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty (Policie ČR)
- zasadit se o to, aby žáci znali svá práva a povinnosti ve společnosti – dětská práva, Ústava ČR, školní řád.
- upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování

Ukazatele úspěchu:

- žáci si jsou vědomi následků spáchání přestupku a trestného činu
- žáci znají školní řád a jsou srozuměni s důsledky případného porušení
- žáci respektují, znají základní lidská práva a hodnoty společenského chování
- žáci vědí, na koho se obrátit v případě potíží, a to nejen na půdě školy
- škola má nižší výskyt kriminality
- žáci mají důvěru v pedagogický sbor

d) Prevence záškoláctví

Cíle:

- snížit počet zameškaných hodin
- posilovat hodnotu vzdělání
- spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor, policie)

Ukazatele úspěchu:

- počet zameškaných neomluvených hodin je nízký
- žáci jeví zájem o výuku a jiné školní aktivity
- škola má dobré vztahy s úřady a jinými subjekty
- škola má vypracovaný plán a postupy, jak řešit neomluvenou docházku

e) Zdravý životní styl, prevence vzniku poruch příjmu potravy

Cíle:

- podporovat zdravý životní styl žáků – životospráva, duševní hygiena, režim dne,
 - stres.
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- seznámit žáky s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství.
- předcházet negativním vlivům médií a reklamy
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita.
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí
- naučit žáky poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému

Ukazatele úspěchu:

- žáci mají zájem o zdravý životní styl – účelně využívají svůj volný čas, umějí odpočívat.
- žáci dbají o svůj zevnějšek a tělo
- žáci přemýšlí o vlivu médií a reklamy na jejich život a mají potřebu o tom

- diskutovat
- žáci mají kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí

d) Prevence virtuálních drog patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- seznámit žáky se základními pojmy virtuálních drog
- předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virtuálních drog
- stanovit a posilovat v žácích pravidla pro užívání virtuálních drog

Ukazatele úspěchu:

- žáci znají základní pojmy, pozitiva a negativa virtuálních drog
- žáci si jsou vědomi pravidel pro užívání virtuálních drog a znají následky jejich porušování
- žáci nevyhledávají pouze hry s tematikou násilí, zabíjení a dalších kriminálních činů

e) Wellbeing:

Cíle:

- podpořit psychickou a fyzickou pohodu žáků
- podporovat a rozvíjet zdravý životní styl: pohyb, správná výživa usilovat o rozvoj emoční inteligence a seberegulace
- vytvořit bezpečné a podporující prostředí ve škole
- zapojit rodiče a komunitu do aktivit podporujících wellbeing
- vyhodnocovat potřeby žáků v oblasti wellbeingu (dotazník, komunikace)

Ukazatele úspěchu:

- pokles případů nevhodného chování mezi žáky
- zvýšení pozitivních zpětných vazeb od rodičů
- zvýšený zájem o pohybové aktivity a zdravou stravu
- aktivnější přístup rodičů ke školním aktivitám

f) Prevence školní neúspěšnosti

Cíle:

- snížit počet žáků se školní neúspěšností
- snížit počet žáků s předčasným odchodem ze vzdělávacího systému
- zvýšit počet odpoledních vzdělávacích aktivit
- zlepšit spolupráci mezi školou a rodinou u žáků ohrožených školní neúspěšností

Ukazatele úspěchu:

- žáci aktivně společně s pedagogickými pracovníky pracují na řešení školní neúspěšnosti
- úbytek žáků se školní neúspěšností
- zvýšení zapojení rodičů do vzdělávacího procesu u žáků ohrožených školní neúspěšností

3. 2 Krátkodobé cíle na aktuální školní rok 2024/2025

- pravidelné třídnické hodiny a jejich evidence
- zaměření třídnických hodin 7. – 9. tříd na prevenci zneužívání tabákových výrobků, projekt Škola bez nikotinu SZÚ
- zaměření třídnických hodin v 3. ročnících na efektivní komunikaci mezi spolužáky, zdravé vrstevnické vztahy – program Dobronauti
- pokračující integrace žáků s OMJ
- realizovat program Předškolák pro budoucí prvňáčky
- realizovat seznamovací den žáků 6. třídy
- tvorba třídních pravidel
- pravidelná práce školního parlamentu
- zajištění poradenské činnosti pro rodiče a žáky (konzultační hodiny)
- seznámení rodičů s aktivitami v oblasti prevence (webové stránky, třídní schůzky, informační leták)
- seznámení všech učitelů s preventivním programem školy (pedagogická rada a provozní porady učitelů)
- doplňování výukových materiálů a literatury týkající se prevence do školní knihovny
- pravidelná aktualizace nástěnek prevence
- realizace odborných přednášek, besed pro žáky (dle aktuálních nabídek)
- prioritní zaměření na prevenci agrese mezi žáky, posilování zdravých vrstevnických vztahů, pozitivní klima ve třídě
- realizovat dotazníkové šetření na klima školy
- průběžný monitoring vztahů a chování žáků a pravidelné vyhodnocování
- aktuální měsíční plány třídnických hodin
- finanční zajištění prevence na školní rok 2024-2025 (prostředky zřizovatele, KR)
- pokračování v podpoře zdravého životního stylu žáků (pitný režim, Ovoce do škol, Mléko do škol, Zdravé zuby)

Cílové skupiny programu: žáci, rodiče a pedagogičtí pracovníci.

Přílohy

1 Přehled legislativy

Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování

aktualizace k 1. 9.2024

STRATEGIE

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 – 2025
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019 –2027
- Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022 – 2027
- Krajský plán primární prevence rizikového chování v Olomouckém kraji na léta 2023 – 2026
- Strategický protidrogový plán Olomouckého kraje na období 2023 – 2026
- Akční plán realizace politiky v oblasti závislostí a závislostního chování v Olomouckém kraji na období 2023 – 2024

ZÁKONY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 284/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, nabývá účinnosti dnem 1. října 2020, s výjimkou ustanovení části první čl. I bodů 6, 81 a 83, které nabývají účinnosti patnáctým dnem po dni jeho vyhlášení. Ustanovení části první čl. I bodu 12 pozbývá platnosti dnem 30. září 2025.
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona

- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek – „Tabákový Zákon“
- Zákon č. 422/2003 Sb. o sociální potřebnosti – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách (novela zákona č. 482/1991 Sb.)
- Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí (více o ohlašovací povinnosti školy)
- Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže

VYHLÁŠKY

- Vyhláška č. 197/2016 Sb., kterou se mění Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 248/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 412/2006 Sb., kterou se mění vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků

METODICKÉ POKYNY A DOPORUČENÍ

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.: MŠMT-21149/2016)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a ve školských zařízeních (č.j.: MŠMT 21291/2010-28) + přílohy pro jednotlivé typy rizikového chování:

1. návykové látky
2. rizikové chování v dopravě
3. poruchy příjmu potravy
4. alkohol
5. týrané, zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
6. školní šikana
7. kyberšikana a další formy kybernetické agrese
8. homofobie
9. extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. vandalismus
11. záškoláctví
12. krádeže
13. tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky
14. krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí z vnějšího i vnitřního prostředí
15. netolismus
16. sebepoškozování
17. nová náboženská hnutí
18. rizikové sexuální chování
19. příslušnost k subkulturám
21. hazardní hraní
22. dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS
23. Příloha Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS.docx
24. psychická krize/ duševní onemocnění žáka
25. sebevražedné chování

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (č.j.: 14423/99-22)
- Metodické doporučení pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků (č. j. MSMT-43301/2013)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (č.j.: 10194/2002 –14)

související normy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. (změny - platné znění od 1. 1. 2015 – více o ohlašovací povinnosti školy)*

- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, (č.j.: 25884/2003-24)

související norma: *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb. platné znění od 1. 6. 2015*

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (č.j.: 37 014/2005-25)

2 Důležitá telefonní čísla, webové adresy

Policie ČR	158
Městská policie	156
První pomoc	155
Hasiči	150
Integrovaný záchranný systém	112
Linka důvěry	582341680
Linka bezpečí	800155555
Rodičovská linka	283852222
Růžová linka	272736263
Nemocnice	582315111
Fond ohrožených dětí	582331668
K – centrum Želva	582361401
Poradna pro ženy a dívky	582333855
Linka pro pedagogy, vychovatele, rodinu a veřejnost	116 000

www.modralinka.cz

www.odrogach.cz

www.dkc.cz (Dětské krizové centrum)

problem@ditekrize.cz

www.sananim.cz

www.podaneruce.cz

www.detskaprava.cz

www.linkaprorodinuaskolu.cz

www.nntb.cz

Webové stránky s tematikou školní šikany a kyberšikany

Společenství proti šikaně, www.sikana.org

E-Nebezpečí pro učitele, www.e-nebezpeci.cz

Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz

Nenech to být www.nntb.cz

Kontakty

Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz

Poradna webu Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz

Poradna E-Bezpečí - poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na Internetu, www.napisnam.cz

Linka pro pedagogy, vychovatele, rodinu a veřejnost www.linkaprorodinuaskolu.cz

KRIZOVÉ LINKY S CELOSTÁTNÍ PŮSOBNOSTÍ

- Linka bezpečí: **116111**

Nonstop pro děti a studenti do 25 let včetně

Chat: <https://chat.linkabezpeci.cz> - denně 09:00-13.00 a 15:00-19:00

E-mailové poradenství: pomoc@linkabezpeci.cz

Kontaktní e-mail: info@linkabezpeci.cz

Rodičovská linka: 606 021 021

PO-ČT, 09:00-21:00, PÁ 9:00-17:00

rodinné a výchovné poradenství pro rodiče, prarodiče a ostatní členy rodiny, pedagogy a další dospělé, kteří jednájí v zájmu dítěte

Chat: <https://chat.rodicovskalinka.cz/> - NE: 17:00-21:00

E-mailové poradenství: pomoc@rodicovskalinka.cz

Web: <https://www.linkabezpeci.cz/>

Korespondenční adresa: Linka bezpečí, z.s., Ústavní 95, 181 02 Praha 8 – Bohnice

- Linka důvěry Dětského krizového centra **241 484 149, 777 715 215**

Nonstop pro ohrožené děti a dospívající

Skype: [ld_dkc](https://www.skype.com/user/ld_dkc), PO-ČT 14:00-22:00

Chat: <http://elinka.internetporadna.cz/>

Provozní doba chatu: PO, ST, PÁ 14:00-18:00, SO a NE: 9:00-13:00 a 14:00-18:00ne: 9-13

E-mailové poradenství: problem@ditekrize.cz

Kontaktní e-mail: ld@ditekrize.cz

Web: <https://www.ditekrize.cz>

- **Linka pro rodinu a školu (Cesta z krize): 116 000**

Nonstop, zdarma (pomoc dospělým ohledně dětí - **pro rodiče**, příbuzné, **učitele**, vychovatele)

Zaměření: Problematika ohroženého dítěte, primárně pro dospělé kolem dítěte, ale i děti či mladistvé, kterých se potíží týká (rodiče, příbuzní, pedagogové a další profesionálové pracující s dětmi, kamarádi či jiní blízcí dítěte, sousedé, veřejnost).

Provozní doba telefonu: NONSTOP

Chat: <https://linkaztracenedite.cz/chat/>, denně 15:00-18:00

E-mailové poradenství: 116000@cestazkrize.net

Kontaktní e-mail: info@ztracenedite.cz; lucie.hermankova@cestazkrize.net

Web: <https://www.linkaztracenedite.cz/>

Korespondenční adresa: Cesta z krize, z. ú., Plaská 589/11, 150 00 Praha 5 – Malá Strana

- **Linka první psychické pomoci (Cesta z krize): 116 123** (nonstop), ZDARMA krizová pomoc pro dospělé

chat: [www.chat-pomoc](http://www.chat-pomoc.cz)

- **Linka duševní tísně (Most k naději, z.s): 476 701 444**

bezplatný skype telefon: [ldt.most](https://www.skype.com/user/ldt.most)

E-mailové poradenství: ldt.most@mostknadeji.cz - odpovědi do 7 dnů

• **Linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí** (Bílý kruh bezpečí): 116 006 (nonstop), ZDARMA, pomoc **pro oběti** a pozůstalé

• **Národní linka pro odvykání: 800 350 000** "

(PO-PÁ, 10-18:00), ZDARMA

pomoc pro osoby se závislostí na cigaretách, alkoholu, lécích, drogách, hraní, sociálních sítích

• **Linka EDA 800 405 060**

pro pečující o děti s postižením či vážnou diagnózou nebo po úrazu – denně 9:00-20:00

chat: <https://eda.cz/cz/co-delame/linkaeda> - pondělí-pátek 9:00-15:00

e-mail: <mailto:linka@eda.cz>

• **Linka Anabel 774 467 293**

telefonická krizová pomoc pro problematiku spojenou s okruhem poruch příjmu potravy
pondělí 8:00-16:00, úterý 10:00-18:00, středa-pátek 8:00-16:00

Kontaktní Centra:

Brno: 724 824 619

Praha: 775 904 778

Ostrava: 602 236 457

E-mail: posta@anabell.cz

• **Modrá linka 608 902 410, 731 197 477**

Pomoc v obtížných životních situacích pro děti i dospělé

denně od 9:00 do 21:00, chat: 12:00-21:00

chat: <https://chat.modralinka.cz/>

e-mail: help@modralinka.cz

• **Národní linka pomoci AIDS 800 144 444** Po-Čt 9:00-12:00 a 13:00 -18:00, Pá 9:00-12:00 a 13:00-16:00

Výčet regionálních linek důvěry pro děti i dospělé (a aktuální informace o nich) naleznete na <http://www.capld.cz/linky-duvery-cr>

KRIZOVÁ CENTRA

• **Dětské krizové centrum** - V Zápolí 21, 141 00 Praha 4

pevná linka: 241 484 149

mobil: 777 715 215

rizika kyberprostoru: 778 510 510

e-mail: problem@дитеkrize.cz

Skype Linka důvěry: ld_dkc

on-line chat

- **Centrum krizové intervence Psychiatrické nemocnice Praha - Bohnice** - Ústavní 91, Praha

[Linka důvěry Centra krizové intervence 284 016 666](#)

nonstop

- **Krizové centrum pro děti a dospívající** – Hapalova 4, Brno – Řečkovice tel. 541 229 298, 723 006 004, css.sspd@volny.cz, ambulantní i pobytové služby

- **Krizové centrum RIAPS** - Chelčického 39, Praha 3, tel. 222 586 768, nepřetržitý provoz

- **SOS centrum – Diakonie ČCE – SKP v Praze** – Varšavská 37, Praha 2, pro osoby od 11 let tel. 222 514 040, 777 734 173, 608 004 444, ponděli až paterk 9 – 20, e-mail:

linka.duvery@diakonieskp.cz

- **Krizové centrum Spondea** – linka pro rodiny a děti 608 118 088 - Sýpka 25, Brno – Černá Pole

- **Krizové centrum Fakultní nemocnice Brno** – Jihlavská 20 (budova G), Brno – Bohunice, ambulance tel. 532 232 078

Linka Naděje NONSTOP **547 212 333**

- **Krizové centrum Ostrava** – Ruska 94/29, Ostrava – Vítkovice, tel. 596 110 882-3, 732 957 193, krizovecentrum@kriceos.cz

VYBRANÉ WEBOVÉ STRÁNKY VĚNUJÍCÍ SE DUŠEVNÍMU ZDRAVÍ

- Národní ústav duševního zdraví
- Opatruj.se
- Psychoportál
- Národní portál psychiatrické péče
- Duševní zdraví (edu.cz)
- Reforma psychiatrie
- Asociace dětské a dorostové psychiatrie
- Na rovinu
- Nepanikař
- Nevypušť duši
- Fokus Praha

3 Přehled časové dotace preventivních aktivit napříč všemi předměty

	1.tř	2.tř	3.tř	4.tř	5.tř	6.tř	7.tř	8.tř	9.tř
Prevence šikany a projevů agrese	3	4	4	3	3	5	5	1	3
Prevence kyberšikany	0	2	1	3	1	4	4	3	2
Prevence záškoláctví	0	1	1	1	1	3	0	0	0
Prevence rizikových sportů	2	3	2	1	1	1	1	2	1
Prevence rizikového chování v dopravě	1	5	2	1	0	1	0	0	0
Prevence rasismu a xenofobie	0	2	0	1	0	3	5	4	8
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	1	0	0	0	0	1	1
Prevence užívání tabáku	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Prevence užívání alkoholu	0	1	0	0	0	1	0	0	2
Prevence užívání dalších návykových látek	0	1	0	0	0	2	1	0	3
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, pc hry....)	0	2	1	2	0	1	1	3	3
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	0	1	1	1	2
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	0	1	0	4	4
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	1	1	1	0	0	2	3	5	1